

MEREN EVANKELIUMI
Jh 6:16-21
(4. Ljs)
Imatra ja Lappeenranta
29.01.2012

Teksti

16. Mutta kun ilta tuli, menivät hänen opetuslapsensa alas järven rantaan, 17. astuivat venheeseen ja lähtivät menemään järven toiselle puolelle, Kapernaumiin. Ja oli jo tullut pimeä, eikä Jeesus ollut vielä saapunut heidän luokseen; 18. ja järvi aaltoili ankarasti kovan tuulen puhaltaessa. 19. Kun he olivat soutaneet noin viisikolmatta tai kolmekymmentä vakomittaa, näkivät he Jeesuksen kävelevän järven päällä ja tulevan lähelle venhettä; ja he peljästyivät. 20. Mutta hän sanoi heille: "Minä se olen; älkää peljätkö." 21. Niin he tahtoivat ottaa hänet venheeseen, ja kohta venhe saapui sen maan rantaan, jonne he olivat matkalla. (Jh 6:16-21.)

JOHDANTO

1. Kuulemamme Johanneksen evankeliumin tapahtuma on kerrottu myös Matteuksen ja Markuksen evankeliumeissa. Eri evankeliumit kertovat saman tapahtuman eri näkökulmilta toisiaan täydentäen, mutta eivät ristiriitaisesti. Vain Matteuksessa kerrotaan Pietarin yrityksestä kävellä Jeesuksen tavoin veden päällä. Matteuksen teksti on saarnatekstinä toisessa vuosikerrassa. Nyt meillä on kolmas vuosikerta.
2. Opetuslapset joutuivat kilvoittelemaan vastatulessa öisellä myrskyväällä Genesaretinjärvellä.

Seurakuntaa on verrattu myrskyssä kamppailevaan laivaan. Monien vanhojen kirkkojen katoista riippuu laiva Kristuksen seurakunnan symbolina.

Kristuksen seurakunta on ollut usein aaltojen ahdistamana. Se on saanut ponnistella vastatulessa. Joskus on näyttänyt, että seurakunta hukkuu kokonaan aaltoihin.

Jo alkuseurakunta joutui harjoittamaan uskonkilvoitustaan myrskyisässä vastatulessa, suorastaan vainottuna. Paljon parempi ei kristittyjen asema maailmassa liene tänäänkään Tilastojen mukaan meidän aikanamme kuolee kristittyjä marttyyreina enemmän kuin koskaan aikaisemmin, erityisesti islamilaisissa ja kommunistissa maissa.

3. Mielipiteen julkaisemisen tasolla Suomessakin vapaus on tällä haavaa liioiteltu käsite. Sitä paitsi ulkonaisista olosuhteista riippumatta Jumalan lapset joutuvat tekemään kaikkialla

maailmassa matkaansa usein myrskyssä, sillä heitä uhkaavat monenlaiset koettelemukset: sairaudet, läheisten kuolema, vaikeudet perheessä ja synnin viettelykset.

Tämän päivän ”meren evankeliumi” voi näin ollen olla monelle meille tarpeen tässäkin kirkossa, jotta meissä toteutuisi apostoli Paavalin sana: ”Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen” (2 Tm 1:7).

Tarkastelemme seuraavassa tekstimme sisältöä ja sanomaa neljän otsikon alla. Ne ovat: 1) Seurakunta myrskyssä, 2) Jeesus rukoilee, 3) Jeesus tulee opetuslastensa luo ja 4) Kristuksen seurakunta laivana.

1. SEURAKUNTA MYRSKYSSÄ

- 1.1. Markuksen evankeliumin rinnakkaiskohdasta näemme, että Jeesus lähettää opetuslapset jo edeltä käsin kohti Genesaretinjärven länsirantaa Beetsaidaan , joka oli Kapernaumin lounaispuolella. (Mk 6:45, 53). Mainittakoon tässä yhteydessä, että Genesaretinjärvi on 21 km pitkä ja 13 km leveä ja sen pinta on 200 m meren pinnan alapuolella. Genesaretinjärvi on merkillinen kattila, jossa voi yllättäen puhjeta varsin rajujakin myrskyjä.
- 1.2. Opetuslapset eivät lähteneet tälle onnettomalle merimatkalle omasta tahdostaan. Sekä Mt:n että Mk:n rinnakkaiskohdista näemme, että Jeesus ”vaati”/”pakotti” opetuslapset lähtemään veneellä matkaan (Mt 14:22; Mk 6:45), sillä vaatimista ja pakottamista kr. verbi ”*anankadzo*” tarkoittaa. Opetuslapset ilmeisesti lähtivät öiselle järvelle vastahakoisesti.
- 1.3. Ehkä opetuslapsilla oli samoja ajatuksia kuin niillä 5000:lla, jotka Jeesus oli juuri opetuslastensa kanssa ruokkinut. He tahtoivat tehdä Jeesuksesta kuninkaan.

Näin Jeesus oli jälleen saman kiusauksen äärellä kuin heti kasteensa jälkeen julkisen toimintansa alussa ”kiusausten vuorella”.

Ehkä opetuslapsetkin olivat vaarassa joutua tuohon seuraan, etsimään ei syntien sovittajaa, maailman Vapahtajaa, Jumalan Poikaa, vaan, leivän jakajaa, yhteiskunnallista uudistajaa, Rooman ikeen murtajaa ja suurta hallitsijaa.

- 1.4. Herramme halusi opetuslapsensa pois sellaisesta seurasta. Heidän täytyi joutua myrskyyn voidakseen nähdä, millisen Messiaan he tarvitsevat ja millaisen Messiaan Jumala on Jeesuksessa heille antanut.

Luuletteko, että opetuslapset, jotka nyt ovat jo perillä taivaissa, haluaisivat tekstissämme kerrotun Galilean myrskyn olemattomaksi. Eivät varmasti! ”Siunattu myrsky”, he sanoisivat!

Näin koko Jumalan seurakunta ja sen yksittäinen jäsen on ajatteleva kerran niistä vastatuulista, jotka täällä tekivät joskus matkan niin raskaaksi.

Me tarvitsemme myrskyjä päästäksemme perille. Ja Jumala on ennakolta myös luvannut antaa niitä omilleen: ”Sanoimmehan, kun olimme teidän tykönänne, jo edeltäpäin, että meidän on ahdinkoon joutuminen” (1 Ts 3:3). Ja muualta Raamatusta tiedämme, että alkuseurakunnan lisäksi myös viimeisten aikojen seurakunta on tekevä matkaansa myrskyn kourissa.

2. JEESUS RUKOILEE

- 2.1. Kun Jeesus oli lähettänyt kansan luotaan ja opetuslapset veneineen järvelle, nousi hän itse läheiselle vuorelle yksinäisyyteen rukoilemaan.

Vuoret tarjosivat Jeesukselle yksinäisyyttä ja rauhaa rukousta vasten. Tämä tulee esille useissa yhteyksissä ja erityisesti Jeesuksen elämän tärkeissä ratkaisutilanteissa (Mk 3:13; Lk 6:12). Kallio ja vuori ovat Raamatussa peräti Jeesuksen symboleja. Kalliosta, josta israelilaiset saivat erämaavaelluksellaan vettä juodakseen, niin etteivät kuolleet janoon, Uusi testamentti sanoo, että ”se Kallio oli Kristus” (1 Kr 10:4).

- 2.2. Niinpä vuorten sanoma on keskeinen Jeesuksen toiminnassa. Vuorella hän piti tärkeän saarnansa (Mt 5–7), vuorella näytettiin Pietarille Jaakobille ja Johannekselle Jeesuksen kirkkaus (Mt 17), Öljymäeltä alkoi hänen kruunajaisratsastuksensa (Mt 21), siellä hän vietti yönsä hiljaisella viikolla (Lk 21:37; Mk 11:19), Golgatan kalliolla kaikkien katseltavana hän antoi henkensä, Taaborilla hän ilmestyi kuolemansa ja ylösnousemuksensa jälkeen yli viidellesadalle (1 Kr 15). Nyt käsillä olevassa perikoopissa / katkelmassa vuori on samalla Jeesuksen näköalapaikka, josta hän näkee opetuslastensa hädän keskellä myrskyävää järveä, sillä Markus kirjoittaa rinnakkaiskohdassa: ”Ja kun ilta tuli, oli venhe keskellä järveä, ja hän oli yksinään maalla. Ja hän *näki* heidän soutuessaan olevan hädässä, sillä tuuli oli heille vastainen” (Mk 6:47-48.)

Tässäkin Jeesus on esirukoilijana ja Välimiehenä Jumalan ja ihmisten välissä. Hänellä on linkit sekä ylös- että alaspäin. Hän puhui yöllä vuorella opetuslastensa puolesta Taivaalliselle Isälle. Samalla hän näki heidän hätänsä merellä.

- 2.3. Jeesus elää tänä päivänä Isän luo korotettuna rukoillakseen yötä päivää lakkaamatta omiensa puolesta. Meillä on puolustaja Isän luona. Kun meidän purtemme ponnistelee myrskyssä tuulta vastaan, meillä on suuri esirukoilija, Jeesus. Lohduttakoon tietoisuus tästä meitä tämän päivän opetuslapsia.

3. JEEBUS TULEE OPETUSLASTENSA LUO

- 3.1. Jeesus ei vain rukoillut, vaan Hän tuli yöllä opetuslastensa luo myrskyävälle merelle. Markus tarkentaa, että Jeesus tuli viimeisen eli neljännen yövartion aikana, s.o. klo 3-6 välillä aamuyöllä, opetuslastensa luo, jotka olivat ”keskellä järveä”, sanoo Markus (Mk 6:48). Tekstimme mukaan opetuslapset kamppailivat kilometreissä ilmaistuna n. 5–6 km:n päässä rannasta, ilmeisesti Kyyhkyssolasta puhaltavan ankaran länsituulen kourissa, kun Jeesus lähestyy heitä kävellen aallokossa.

- 3.2. Opetuslapset eivät tunnista Jeesusta, vaan luulevat häntä aaveeksi, pimeyden hengeksi, joka tulee tuhoamaan heidät. Opetuslapset huutavat pelosta, kunnes he kuulevat entuudestaan heille tutut Jeesuksen rauhoittavat sanat: ”Minä se olen; älkää peljätkö.” Matteus, Markus ja Luukas kertovat, kuinka opetuslapset olivat kerran aikaisemminkin olleet myrskyssä Genesaretinjärvellä, mutta silloin Jeesus oli itsekin hukkumaisillaan olevassa veneessä – mutta nukkui myrskystä huolimatta (Mt 8:23-27; Mk 4:36-41; Lk 8:22-25).

Markus kertoo, että Jeesus aikoi kulkea ohitse ja näin ilmeisesti koetella opetuslasten uskoa (Mk 6:48). Tämä tekee mielestäni ymmärrettäväksi Matteuksen kertoman Pietarin yrityksen kävellä Jeesuksen tavoin veden päällä.

Johanneksesta otettu tekstimme päättyy näin: ”Niin he tahtoivat ottaa hänet venheeseen, ja kohta venhe saapui sen maan rantaan, jonne he olivat matkalla” (j. 21). Tämän perusteella eräät vanhan kirkon isät selittivät, etteivät opetuslapset ehtineet ottaa Jeesusta veneeseen, koska se samassa hetkessä saavutti rannan ikään kuin siinäkin olisi tapahtunut ihme.

- 3.3. Jeesuksen ilmoitus opetuslapsilleen: ”Minä se olen” (kr. *egoo eimi*) on kristologisesti merkittävä, sillä tämän nimen Jumala ilmoitti itsestään Moosekselle palavassa pensaassa (2 Ms 3:14). Jh:n teksteissä tämä ilmaus on keskeisellä sijalla Jeesuksen itseilmoituksena:

Jh 8:28 Jeesus sanoo kuulijoilleen: ”Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että ”minä se olen” (*egoo eimi*) (Jh 8:28). Samoin samassa luvussa vähän myöhemmin: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: ennen kuin Aabraham syntyi, ”minä olen” (*egoo eimi*) (Jh 8:58). Getsemanessa Jeesus kysyy vangitsijoiltaan kahdesti:

”Ketä te etsitte?” Kun he vastasivat hänelle: ”Jeesusta Nasaretilaista”, sanoo hän kummallakin kerralla vangitsijoilleen: ”minä sen olen” (*egoo eimi*) (Jh 18:4-8).

Kreikan ”*egoo eimi*” (hpr. ”*Jahve*”) on mahdoton suomentaa yhdellä sanalla, sillä se merkitsee: ”olen ollut, olen edelleen ja tulen olemaan”, toisin sanoen Jeesuksen olemisella ei ole alkua eikä loppua. – Rukoilkaa, että löytäisimme kustantajan 400-sivuiselle kirjalle ”Vanhan testamentin kristologia” (Kristus Vanhassa testamentissa), jota olen toimittanut jo nelisen vuotta. Siitä voitte lukea nimien ”*Jahve*” ja ”*egoo eimi*” esiintymiset Raamatussa koko laajuudessaan.

4. KRISTUKSEN SEURAKUNTA – LAIVA

- 4.1. Evankeliumien kertomukset Jeesuksen maallisen vaelluksensa aikana tekemistä ihmeistä voidaan jakaa neljään ryhmään: a) Riivaajien ulosajaminen. b) Sairaiden parantaminen. c) Kuolleiden herättäminen ja d) Luonnon voimien hallitseminen.

Tämänpäiväinen tekstimme kertoma tapaus veden päällä kävelemisineen ja myrskyn tyynnyttämisineen kuuluu viimeksi mainittuun kategoriaan, samoin kuin veden muuttaminen viiniksi ja tuhansien ihmisten ruokkimiset koulupojan eväillä.

- 4.2. Juuri luonnon voimien hallitsemisessa tulee Jeesuksen voima, kaikkivaltius ja jumalallisuus mahtavalla tavalla näkyviin. Syntiemme tähden ristille suostunut Jumalan Karitsa on myös kaikkivaltias kaikkeuden Herra.
- 4.3. Rakkaat ystävät, olemme viime aikoina saaneet nähdä, kuinka Suomen kansa on kadottanut Jumalan sanan tuntemisen ja sen seurauksena myös Jumalan pelon. Se on vajoamassa moraalisestikin pakanalliseen riettauteen. Vaikka olemme kaikki osavastuussa tästä, suurimman vastuun kansamme nykyisestä jumalattomasta menosta kantaa meidän kirkkomme johto. Jos Jumala ei tuomitse kirkkoamme ja kansaamme sen jumalattomuuden tähden, Hän joutuu pyytämään kerran Sodomalta ja Gomorralta anteeksi.

Vetoan kaikkiin Jumalan lapsiin, että he rukoilisivat kansamme puolesta, että Jumala vielä kerran Kristuksen tähden armahtaisi meitä. Jos emme muutoin nöyryy parannukseen, Jumala antaa kohdata sellaisen myrskyn maatumme, että me alamme hädässämme etsiä suurin joukoin Herraa, aivan kuten teimme toisen maailman sodan aikana.

Luin aikoinaan jostakin suomenruotsalaisen mutta Ruotsissa asuneen evankelista Frank Mangsin kirjasta seuraavan tapauksen: Muistaakseni Frank Mangsin isä, joka hänkin oli uskova, matkusti laivalla Atlantin yli. Hän tutustui matkan aikana naapurihytissä matkustavaan mieheen, joka kertoi Mangsille olevansa ateisti eikä usko, että Jumalaa on

olemassa lainkaan. Matkalla laiva joutui haaksirikkoon, jolloin Mangs kuuli naapurihytistä kovaa huutoa. Hän juoksi naapurin hyttiin ja tapasi ateistin huutamassa polvillaan vuoteensa vieressä. Mangs kysyi häneltä: ”Mikä sinun on?” Mies vastasi: ”Minä huudan Jumalaa apuun.” Silloin Mangs huomautti: ”Mutta sinähän et usko, että Jumala on olemassa lainkaan”, johon mies vastasi: ”Kun laiva uppoaa, silloin ajattelee toisin”, ja jatkoi Jumalan avuksi huutamistaan.

Rukoilemme: Rakas Taivaallinen Isä, armahda vielä Suomen kanssa. Me olemme olleet jumalattomat ja hyljänneet sinut. Sinä tiedät keinot, jolla saat meidät suomalaiset nöyrytymään ja kääntymään sinun puoleesi, että pelastuisimme.

Aamen.

Virret: 307; 130; 179; 594; (Eht. 221; 387; 225); 336:4-5 (UVk)

Virret: 456; 112; 168; 501; (Eht. 233; 346; 241); 422:4-5 (VVk)